

ОН**ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKER OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: (044) 462-47-462, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-47-46E-mail: sekr.osvita@gmail.com Website: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок: UA263223130000026002010078760 в АТ «Укресімбанк» (м. Київ), КОД ЄДРПОУ: 02605316

24.12.2019 № 02-5/771

Голові Верховної Ради України
Разумкову Д.О.

Шановний Дмитре Олександровичу!

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України звертається до Вас з приводу проекту закону «Про повну загальну середню освіту» № 0901, підготовленого Комітетом з питань освіти, науки та інновацій до другого читання.

В редакції законопроекту враховано низку зауважень та пропозицій ЦК Профспілки, які вносилися Комітету, надавалися народним депутатам України та відстоювалися безпосередньо під час засідань Робочої групи з доопрацювання проекту «Про повну загальну середню освіту». Однак залишилися не врахованими деякі з проблемних норм, відображення яких в законі сприятиме забезпеченню гарантованого Конституцією України здобуття загальної середньої освіти, недопущенню звуження трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників закладів загальної середньої освіти, забезпеченню реалізації прав на законодавчо визначений розмір оплати праці педагогічних працівників відповідно до закону «Про освіту», дотриманню міжнародних актів щодо недопущення дискримінації в трудових відносинах.

Наводимо їх постатейно.

В статті 19 потребує деталізації узагальнююче поняття «педагогічні працівники», яких згідно з Урядовим переліком налічується понад 60 посад, виокремивши такі основні, як вчителі, вихователі, практичні психологи, керівники гуртків тощо. Про необхідність такого уточнення засвідчують норми інших статей, в яких йдеться про вчителів.

Необхідно передбачити в частині 4 статті 23 норму про встановлення педагогічному працівникові за виконання обов'язків педагога-наставника доплати у фіксованому розмірі 20%, замість «в граничному розмірі», оскільки практика застосування в системі оплати праці освітян поняття «в граничному» засвідчує про встановлення виплат працівникам навіть у розмірі 0,1%.

Наполягаємо на передбаченні в статті 24 наступних норм:

«Розподіл педагогічного навантаження у закладі загальної середньої освіти, перегляд умов праці здійснюється його керівником за погодженням з виборним профспілковим органом. Обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується.

Умови та порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів загальної середньої освіти визначаються на основі їх тарифікації у порядку, передбаченому центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за погодженням з відповідними міністерствами.

Посадові оклади та ставки заробітної плати педагогічних та інших працівників закладів освіти за роботу з дітьми з особливими освітніми потребами, з порушеннями фізичного, психічного, інтелектуального розвитку і сенсорними порушеннями в інклюзивних, спеціальних класах (групах) підвищуються на 20-25 відсотків, а в закладах освіти для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, – на 30 відсотків.

Посадові оклади та ставки заробітної плати педагогічних працівників, які мають педагогічні, почесні, вчені, спортивні звання, наукові ступені, використовують у роботі іноземну мову, працюють в певних типах закладів загальної середньої освіти, зокрема з поглибленим вивченням окремих навчальних предметів, підвищуються на 10-33 відсотки.». На даний час за вчене звання професора встановлюється доплата в розмірі 33%, а не 30%.

У частині 4 статті 24 необхідно виписати:

«Робочий час вихователя закладу загальної середньої освіти становить 30 годин, вихователя, асистента вчителя спеціального закладу загальної середньої освіти, інклюзивних та спеціальних класів закладів загальної середньої освіти - 25 годин на тиждень» замість норми про робочий час вихователя 36 годин на тиждень. На даний час чинними нормативно-правовими актами не передбачено 36 годинного робочого часу для вихователів закладів загальної середньої освіти. Збільшення норми часу призведе до порушення статті 22 Конституції України.

Вважаємо неприпустимими норми статті 32 законопроекту щодо заборони забезпечувати розвиток мережі комунальних початкових шкіл і гімназій міськими радами міст з населенням більше 50 тисяч, надання права на створення мережі ліцеїв радам тих міст, де населення більше 50 тисяч, а також норми про започаткування діяльності ліцею лише за умови, що у його складі не менше чотирьох 10 класів.

Диференціація повноважень місцевих рад залежно від чисельності населення не передбачена Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Запровадження таких норм звужить власні та делеговані повноваження місцевого самоврядування у сфері освіти, зокрема у містах, передбачені статтею 32 закону.

Серед повноважень обласних рад, визначених статтею 43 закону, не передбачено таких, як утворення комунальних ліцеїв - окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання. Стосовно повноважень міських рад, то вони є рівнозначними, незалежно від чисельності населення більше чи менше 50 тисяч.

Такі пропозиції щодо диференціації прав органів місцевого самоврядування залежно від чисельності населення не відповідають також статтям 86, 89 та 90 Бюджетного кодексу України та нормам нещодавно прийнятого основоположного освітянського закону «Про освіту», статтею 3 якого передбачено, що в Україні створюються рівні умови доступу до освіти, а право на освіту гарантується незалежно від віку та місця проживання, а також інших обставин і ознак.

Ці нововведення призведуть також до погіршення і ускладнення для батьків та їхніх дітей умов здобуття відповідного рівня освіти, зокрема супроводу двох і більше дітей до різних типів закладів освіти, бо навіть у містах сучасна інфраструктура та розміщення шкіл не враховує такого розмежування для отримання дітьми відповідного рівня освіти за місцем проживання. Навіть у містах та цілих районах не буде закладів освіти, які забезпечують здобуття учнями повної загальної середньої освіти. За останніми даними на даний час з 472 міст налічується 376 з населенням до 50 тисяч.

Необхідно доповнити частину 1 статті 38 вимогою про наявність у керівника закладу загальної середньої освіти вищої педагогічної освіти.

З передостаннього абзацу частини 4 статті 38 вилучити слово «строковим».

Необхідно вилучити з частини 13 статті 39 абзац 4 щодо підстав дострокового звільнення керівника закладу загальної середньої освіти, оскільки підстави припинення трудового договору визначаються трудовим законодавством. Норма про встановлення додаткових підстав розірвання трудового договору з керівником закладу загальної середньої освіти є дискримінаційною та необґрунтованою.

Стосовно умов обрання, призначення та звільнення керівника закладу загальної

середньої освіти, передбачених статтею 39 проекту, необхідно передбачити право його повернення на педагогічну посаду, яку він обіймав до призначення на посаду директора.

Необхідно викласти частину 7 статті 44 в редакції такого змісту:

«8. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, уповноважені ними особи, керівники закладів загальної середньої освіти зобов'язані забезпечити створення умов для здобуття учнями повної загальної середньої освіти на рівні державних стандартів повної загальної середньої освіти з дотриманням штатних, фінансових, трудових нормативів.».

Останнє речення частини 2 статті 48 виписати у редакції: «Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників та порядок їх присвоєння визначається Кабінетом Міністрів України.».

Вимагаємо вилучення з розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» підпунктів 1 та 2 пункту 3 стосовно визнання набрання чинності цим Законом підставою для припинення безстрокового трудового договору з керівниками державних і комунальних закладів загальної середньої освіти та педагогічними працівниками цих закладів, яким виплачується пенсія за віком.

Наголошуємо, що стаття 22 Конституції України забороняє при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод. Зазначені положення проекту Закону є такими, що не відповідають також статтям 8, 21, 24, 43, 58, 64 Конституції України, трудовому законодавству України та міжнародним правовим нормам.

Крім того, в абзаці третьому пункту 1 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про освіту» № 2145 щодо реалізації абзаців першого і третього частини другої статті 61 цього Закону, які набирали чинності з 1 січня 2018 року, необхідно скасувати норму, що така реалізація має здійснюватися відповідно до підпункту 1 пункту 6 цього розділу.

Тому у Розділі XII Прикінцеві та перехідні положення закону «Про освіту» підпункт 1 пункту 6 викласти у редакції:

«1) забезпечити у 2020 році реалізацію положення частини другої статті 61 цього Закону і затвердити відповідні схеми посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних і науково-педагогічних працівників;

після набрання чинності цим Законом розмір заробітної плати педагогічних працівників не може зменшитися, та умови оплати праці не можуть погіршуватися, якщо ці працівники продовжують обіймати відповідні посади, виконувати відповідні обов'язки та зберігають відповідну кваліфікаційну категорію;».

Не можна підтримати зміни до частини другої статті 13 Закону України «Про освіту» щодо неможливості здобуття у опорному закладі загальної середньої освіти повної загальної середньої освіти, зокрема профільної.

Частину другу статті 31 закону «Про дошкільну освіту» пропонуємо викласти у редакції: «2. Керівником закладу дошкільної освіти може бути особа, яка є громадянином України, вільно володіє державною мовою, має вищу або передвищу (середню спеціальну) освіту...» і далі за текстом.

ЦК Профспілки висловлює сподівання на підтримку особисто Вами, шановний Дмитре Олександровичу, зазначених зауважень та пропозицій ЦК Профспілки під час його розгляду в другому читанні та прийнятті в цілому як Закон під час голосування.

З повагою
Голова Профспілки

Г.Ф.Труханов